

til, naar Møllenæringen skulde blive given fri, da troer jeg virkelig ikke dette. Hvad angaaer Forholdet mellem Fæstere og Ciere, saa forekommer det mig, at det er et Forhold, som Lovgiveren ikke kan gaae ind paa, det er Noget, som maa ordnes imellem de vedkommende Private sely, og det er ogsaa, saavidt jeg erindrer i dette Dieblif, aldeles i Analogie med det, som Rigsdagen har vedtaget i sin Tid med Hensyn til Høveriasløsningen. Saavidt jeg erindrer, blev det almindeligt anerkjendt, at Forholdet imellem Forpagter og Cier, naar Høvet blev ophævet, maatte ordnes imellem dem, uden at Staten der skulde sride ind. — De ærede Talere, som have udtalt sig idag, have væsenligt talt mod Lovudkastet og Udvalgets Betænkning. Jeg er temmelig sikker paa, at der ogsaa vil komme ikke saa faa Talere imod, at vi ere gaaede for vidt i Udvalget, og jeg haaber, at det saaledes vil vise sig, at Udvalget saaledes har truffet det Rette. Den ærede Rigsdagsmand fra Falster (Stampe) yttrede, at efter Frd. 3die Juni 1825 skulde Møllestylden fordeles, naar nye Møller opførtes. Det er i den Almindelighed, som den ærede Rigsdagsmand har udtalt det, ikke aldeles rigtigt; thi det er kun de Møller, der faae Afslag i deres Møllestyld, der ligge indenfor en Mill fra den Mølle, som opføres. Den ærede Rigsdagsmand har sagt, at man ikke kunde kontrollere, om en Mand kun malede til sit eget Forbrug. Jeg erkjender fuldkomment, at det er overmaade vanskeligt at kontrollere saadanne Forhold; men det er en Folge af den Tvang, hvori vi engang ere, og derfor skulde den ogsaa engang ophøre; men denne Vanskelighed ved Controleringen gjælder ikke meget mere om Mellemtiden end den nuværende Tid. Det kan heller ikke nu for Tiden kontrolleres, og jeg vil gjøre den ærede Rigsdagsmand opmærksom paa, hvilket han vist ogsaa selv tilstrækkeligt veed, at enhver Sædegaardseier

har Lov til at opføre en Mølle til eget Brug, og det kan jo heller ikke kontrolleres, om en saadan Sædegaardseier ikke mæler for Andre. Fremdeles har enhver Landboer Lov til at male til eget Brug paa Haandqværn; men det kan heller ikke kontrolleres, om han ikke mæler for Andre. Desuden kan man uden megen Vanskelighed faae Tilladelse til at opføre Grynsmøller; heller ikke ved dem kan det ret vel kontrolleres, uden stor Vanskelighed, om der ikke males paa dem for Andre. Det er en Folge af det hele forviklede System, hvorefter Saadant skal være Gjenstand for Bevilling.

Dreier: Jeg skal for Dieblifket indskrænke mig til at erklære, at jeg i det Væsentlige samstemmer med, hvad der er udtalt af den ærede 1ste Landstingsmand for 5te Kreds (Stampe), og at jeg agter at understøtte det af ham antydede Endringsforslag, naar han maatte ville stille det til Sagens næste Behandling.

Indenrigsministeren: Det Meste af, hvad jeg vilde have bemærket, er sagt af den ærede Ordfører, og, hvad jeg kunde have at tilføje, forbeholder jeg mig at fremkomme med ved Sagens 2den Behandling.

Rittichau: I det jeg skal henholde mig til de Bemærkninger, som af min høitagtede Sidemand (Orsted) ere anførte, skal jeg tillade mig at udtale, at jeg vel Intet kunde have mod at stemme for det Forslag, som den ærede Landstingsmand fra Falster (Stampe) har bebudet at ville stille, men at det dog synes mig, at det langt fra kan tilfredsstille den Ret og de Fordringer, som Mølleseierne kunne gjøre Krav paa, idet det forekommer mig, at Lovudkastet, saaledes som det nu foreligger, angriber deres velbegrundede Ret paa en Maade, som man, mildest talt, vilde kunne kalde overilet paa en Tid som den nuværende, hvor den private Credit allerede staaer paa saa svage Fødder.